

Sygn. akt III Ca 130/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lipca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia Sądu Okręgowego Andrzej Dyrda

po rozpoznaniu na powiedzeniu niejawnym w dniu 8 lipca 2021 r. w Gliwicach

prawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko P. G. (G.)

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 7 listopada 2019 r., sygn. akt I C 522/17

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 1800 zł (tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSO Andrzej Dyrda

Sygn. akt III Ca 130/20

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła pozew przeciwko P. G. o zapłatę kwoty 11.511,76 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu. Uzasadniając żądanie pozwu skazała, że na podstawie łączącej strony umowy wykonała prace na nieruchomości położonej w R. przy ulicy (...) oraz prace dodatkowe. Łączny koszt pracy wyniósł 31.511,76 zł. Pozwany nie uiścił z tytułu wynagrodzenia kwoty dochodzonej pozwem.

Nakazem zapłaty z dnia 7 lutego 2017r. uwzględniono powództwo w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany domagał się oddalenia powództwo i zasądzenia kosztów postępowania podnosząc, że łącznie zapłacił powódce 41.000 zł oraz zakwestionował wykonanie wszystkich prac zgodnie z umową. Podniósł także, że zgłosił reklamację wykonanych robót.

Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim wyrokiem z dnia 7 listopada 2019r. oddalił powództwo oraz zasądził od powódki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz pozwanego P. G. kwotę 5117 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że 5 sierpnia 2014r. strony zawarły umowę na wykonanie ocieplenia budynku położonego w R. przy ulicy (...). W treści umowy określono zakres prac i wartość za każdy m2 elewacji 109 zł netto. Dodatkowo określono montaż parapetów 40 zł/m2/mb. W dniu 27 września 2014r. września przekazano teren prac.

13 grudnia 2014r. podpisano protokół końcowy ze wskazaniem dalszych drobnych prac i usterek, które mają być kontynuowane wiosną 2015r.

Powódka wystawiła paragony imienne i faktury.

W toku prac zostały zlecone i wykonane prace dodatkowe, nieobjęte pierwotną umową pisemną.

Powódka wystawiła rozliczenie końcowe, zgodnie z którym pozwany uiszczył kwotę 52.524,28 zł i pozostało do zapłaty 11.511,76 zł.

Pozwany zgłaszał telefonicznie, poprzez SMS i mailowo, pisemnie reklamację z uwagi na wady wykonanych prac.

Obecna wartość prac wykonanych przez powódkę, w tym prac dodatkowych, wynosi 72.198,95 zł. Wynagrodzenie zawarte w umowie i za wykonane prace odpowiadają realiom z okresu wykonania umowy i wyniosło 52.040,88 zł. Prace wykonane przez powódkę zostały wykonane prawidłowo za wyjątkiem nieprawidłowo zamontowanych parapetów, braku montażu listew startowych, ponadto zachodzi konieczność poprawy wykonania wypraw tynkarskich.

Wartość prac naprawczych wynosi (bez wkładu okiennego) 14.279,64 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy stwierdził, że strony zawarły umowę o dzieło regulowaną w art. 627 k.c. i n. Wobec zawarcia umowy przed wejściem w życie ustawy z dnia 30 maja 2014r. o prawach konsumenta (Dz.U. z 2014r., poz. 827), zgodnie z art. 51 ww. ustawy, materialoprawną podstawę oceny uprawnień pozwanego stanowiły przepisy kodeksu cywilnego w brzmieniu sprzed tej nowelizacji.

Następnie Sąd wskazał, że zgodnie z art. 637 k.c., jeżeli dzieło ma wady, zamawiający może żądać ich usunięcia, wyznaczając w tym celu przyjmującemu zamówienie odpowiedni termin z zagrożeniem, że po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu nie przyjmie naprawy. Przyjmujący może odmówić naprawy, gdyby wymagała nadmiernych kosztów. Gdy wady usunąć się nie dadzą albo gdy z okoliczności wynika, że przyjmujący zamówienie nie zdoła ich usunąć w czasie odpowiednim, zamawiający może od umowy odstąpić, jeżeli wady są istotne; jeżeli wady nie są istotne, zamawiający może żądać obniżenia wynagrodzenia w odpowiednim stosunku. To samo dotyczy wypadku, gdy przyjmujący zamówienie nie usunął wad w terminie wyznaczonym przez zamawiającego. Ponadto stosownie do treści art. 638 k.c., jeżeli z artykułów poprzedzających nie wynika nic innego, do rękojmi za wady dzieła stosuje się odpowiednio przepisy o rękojmi przy sprzedaży.

Sąd wskazał, że pozwany zawarł bezpośrednio umowę z powódką, zatem był zobowiązany z tego tytułu, a nie właściciel nieruchomości. Sąd uznał również za bezzasadny zarzut spełnienia świadczenia, albowiem jak wynikało z zeznań świadków, przesłuchania stron, rachunków i opinii biegłego, w rzeczywistości pozwany miał do uiszczenia łącznie kwotę 52.524,28 zł, a w konsekwencji, że pozwany nie uiszczył kwoty 11.511,76 zł.

Sąd uznał przy tym za uzasadniony zarzut niewłaściwego wykonania zobowiązania. Sąd zwrócił uwagę, że z opinii biegłego wynika, że prace wykonane zostały częściowo wadliwie, a koszt usunięcia nieprawidłowości wynosi 14.279,64 zł (bez wkładu okiennego). Sąd zwrócił także uwagę, że pozwany wielokrotnie zgłaszał usterki wykonanych prac i wzywał stronę powodową do ich usunięcia. Nadto pozwany nie był zobowiązany do ścisłego wskazania wad, a jedynie ogólnego powołania się na istniejące wady. Następnie, po podpisaniu w grudniu 2014r. protokołu końcowego prace miały być kontynuowane na wiosnę 2015r., co w ocenie Sądu I instancji, mogło wywołać u pozwanego przeświadczenie, że wszelkie usterki zostaną wówczas usunięte, co jednak nie nastąpiło. Zlikwidowano wyłącznie wymienione w protokole, natomiast pozostałe inne, które szczegółowo opisał biegły, nie zostały usunięte przez powoda. Z tych względów Sąd uznał, że zlecone prace nie zostały w całości wykonane i żądanie pozostałego wynagrodzenia było bezzasadne. Wobec zatem niewykonania wszystkich prac (w zakresie listew startowych) i niewłaściwego wykonania w pozostałym zakresie (parapety) powództwo podlegało oddaleniu, wobec niewykazania przez powódkę, aby wszystkie prace zostały wykonane zgodnie z umową.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od tego orzeczenia wniósł powód zaskarżając wyrok w całości.

Zarzucił naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne jego zastosowanie polegające na dokonaniu wybiórczej, fragmentarycznej oceny zebranego materiału dowodowego, w szczególności sporządzonej w sprawie opinii biegłego sądowego, pisma reklamacyjnego pozwanego z 19 września 2016r. oraz wyjaśnień stron złożonych w toku sprawy i ustalenie, że pozwany zgłaszał pozwanemu istnienie wad, a zlecone powodowi prace nie zostały w całości wykonane, który to fakty ustalone zostały niezgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy, bowiem z powołanej opinii biegłego sądowego, pisma z 19 września 2016r. oraz zeznań stron wynika wyraźnie, iż powód wykonał prace w całości, a pozwany nie zgłosił wad, które stwierdzone zostały w opinii biegłego sądowego dopiero w 2019 roku, a zatem 5 lat od wykonania głównego zakresu zleconych powodowi prac.

Nadto podniósł zarzut naruszenia prawa materialnego, tj.:

a) art. 627 k.c., art. 628 § 1 k.c. w zw. z art. 637 § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym w dniu zawarcia łączącej strony umowy o dzieło z dnia 5 sierpnia 2014r. poprzez ich błędne zastosowanie, polegające na uznaniu, iż powodowi nie przysługuje umówione wynagrodzenie za wykonanie dzieła, pomimo, iż pozwany dokonał odbioru wykonanych przez powoda prac, nie zgłosił wad stwierdzonych w sporządzonej w sprawie opinii biegłego sądowego, nie zażądał ich usunięcia, ani też nie złożył oświadczenia o obniżeniu wynagrodzenia, co wyłącza możliwość skutecznego uchylecia się od zapłaty należnego powodowi wynagrodzenia w pełnej wysokości.

b) art. 563 § 3 k.c. oraz 568 § 3 k.c. w zw. z art. 638 k.c. w brzmieniu obowiązującym w dniu zawarcia łączącej strony umowy o dzieło z dnia 5 sierpnia 2014r. poprzez ich błędną wykładnię polegającą na uznaniu, iż ogólne poinformowanie przez zamawiającego o wystąpieniu wad, pozbawione ich sprecyzowania stanowi skuteczne, wywołujące skutki materialnoprawne zawiadomienie wykonawcy o istnieniu wad.

Na tych podstawach wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, a podniesione w niej zarzuty nie mogły odnieść zamierzonego skutku w postaci wzruszenia zaskarżonego wyroku.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu naruszenia przepisów prawa procesowego zmierzających do podważenia poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych bowiem dopiero w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym istnieje możliwość oceny zasadności stosowanych przepisów prawa materialnego.

Wbrew stanowisku powoda Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i za chybione należało uznać zarzuty apelującego dotyczące dokonania niewłaściwej oceny zebranego materiału dowodowego. Ustalenia te znajdują oparcie w treści zebranych w sprawie dowodów dlatego też Sąd Okręgowy podziela je i uznaje za własne. Oceniając wiarygodność przeprowadzonych dowodów Sąd Okręgowy nie przekroczył granicy swobodnej oceny dowodów określonej przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Ugruntowany jest w orzecznictwie pogląd podzielany również przez sąd orzekający, że ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz reguł logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny, i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, a następnie odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Błąd w ustaleniach faktycznych następuje, gdy zachodzi dysharmonia pomiędzy materiałem zgromadzonym w

sprawie a konkluzją, do której dochodzi sąd na skutek przeinaczenia dowodów oraz wszelkich wypadków wadliwości wynikających z naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Przepis ten byłby naruszony, gdy ocena materiału dowodowego koliduje z zasadami doświadczenia życiowego lub regułami logicznego wnioskowania. Tak rozumianego zarzutu sprzeczności istotnych ustaleń sądu z treścią materiału dowodowego Sądowi pierwszej instancji skutecznie zarzucić nie można. W celu skutecznego podniesienia takiego zarzutu apelujący winien wykazać argumentami natury jurydycznej, że Sąd I instancji uchybił konkretnym kryteriom oceny dowodów wynikającym z cyt. przepisu. Tymczasem skarżący uzasadniając podniesione zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. prowadzi polemikę z rozważaniami sądu I instancji sprowadzającą się między innymi do niewłaściwej oceny

sporządzonej w sprawie opinii biegłego sądowego oraz wyjaśnień stron złożonych w toku sprawy jak również przyjęcia przez Sąd I instancji, że pozwany zgłaszał pozwanemu istnienie wad.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że sam powód w załącznikach do pozwu, wskazał, że wykonane przez niego prace elewacyjne miały wady, choć nie były one istotne. Zwrócić należy uwagę, że protokół końcowego odbioru zawiera zastrzeżenia co do tynku mozaikowego położonego na cokole ściany tylnej (ok. 3 m²) oraz przy wejściu frontowym na powierzchni do 1m² z powodu braku obróbki blacharskiej kolor tynku został splukany.

Nadto w piśmie z dnia 19 września 2016r. (k. 37) pozwany dokonał zgłoszenia reklamacji wykonanego dzieła.

Również w opinii biegłego sądowego (k. 189 – 195, k. 243 - 250) stwierdzono, że prace zostały wykonane co do zasady prawidłowo z następującymi odstępstwami i wadami, tj. nieprawidłowo zamontowanymi parapetami, brakiem montażu listew startowych, konieczności poprawy wypraw tynkarskich przy drzwiach z boku budynku, a także uszkodzeniem/zarysowaniem wkładu okiennego na parterze powstałym wskutek przeprowadzenia prac termoizolacyjnych. Co prawda zakres stwierdzonych prac nie pokrywa się zastrzeżeniami zgłoszonymi przez pozwanego w protokole końcowego odbioru, jednakże zwrócić należy, że wykonane dzieło powinno zostać wykonane zgodnie z zasadami sztuki budowlanej, o których zasadach pozwany, jako konsument, nie musiał mieć pojęcia. Czyni to bezzasadnym zarzut naruszenia art. 563 § 3 k.c. oraz 568 § 3 k.c. w zw. z art. 638 k.c.

Odnosząc się natomiast do zarzutów prawa materialnego wskazać należy, że zgodnie z art. 643 k.c. zamawiający obowiązany jest odebrać dzieło, które przyjmujący zamówienie wydaje mu zgodnie ze swym zobowiązaniem. Zamawiający nie ma wprawdzie obowiązku odbioru dzieła, jeżeli ma ono wady istotne, które uniemożliwiają korzystanie z niego zgodnie z przeznaczeniem lub sprzeciwiają się wyraźnie umowie. Nie miało to jednak miejsca w okolicznościach rozpoznawanej sprawy. W konsekwencji przyjmuje się, że strony nie mogą uzależnić wypłaty wynagrodzenia należnego wykonawcy od braku jakichkolwiek usterek dzieła (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 1997 r., II CKN 28/97, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 90, z dnia 26 lutego 1998 r., I CKN 520/97, OSNC 1998, nr 10, poz. 167, z dnia 30 października 2002 r., V CKN, (...), niepubl., z dnia 8 stycznia 2004 r., I CK 24/03, niepubl., z dnia 14 lutego 2007 r., II CNP 70/06, niepubl., z dnia 22 czerwca 2007 r., V CSK 99/07, OSP 2009, nr 1, poz. 7, z dnia 9 września 2011 r., I CSK 696/10, niepubl., z dnia 18 stycznia 2012 r., II CSK 213/11, OSNC-ZD 2013, nr B, poz. 31, z dnia 23 sierpnia 2012 r., II CSK 21/12, niepubl., z dnia 7 marca 2013 r., II CSK 476/12, niepubl. i z dnia 27 listopada 2013 r., V CSK 544/12, niepubl.).

Zwrócić przy tym należy, że w protokole odbioru końcowego strony uzgodniły, że ze względu na odroczenie drobnych prac na okres wiosenny oraz po usunięciu usterek wskazanych w tym protokole, pozostała kwota wynagrodzenia zostanie rozliczona po wykonaniu usterek. Jak wynika nadto z opinii biegłego, dzieło wykonane przez powódkę zostało w pewnym zakresie wykonane wadliwie, co wskazano już powyżej.

Sąd I instancji prawidłowo więc uznał, że w niniejszej sprawie miał zastosowanie nieobowiązujący już przepis art. 637 § 1 i 2 k.c. stanowiący, że jeżeli dzieło ma wady, zamawiający może żądać ich usunięcia, wyznaczając w tym celu przyjmującemu zamówienie odpowiedni termin z zagrożeniem, że po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu nie przyjmie naprawy. Przyjmujący może odmówić naprawy, gdyby wymagała nadmiernych kosztów. Gdy wady usunąć się nie dadzą albo gdy z okoliczności wynika, że przyjmujący zamówienie nie zdoła ich usunąć w czasie odpowiednim, zamawiający może od umowy odstąpić, jeżeli wady są istotne; jeżeli wady nie są istotne, zamawiający

może żądać obniżenia wynagrodzenia w odpowiednim stosunku. To samo dotyczy wypadku, gdy przyjmujący zamówienie nie usunął wad w terminie wyznaczonym przez zamawiającego.

W ocenie Sądu Okręgowego wady opisane przez biegłego nie miały charakteru istotnego, natomiast stanowisko pozwanego w sprawie kwestionowało zasadność roszczenia powódki z uwagi na występujące wady dzieła. Wady te zostały przy tym wskazane w protokole odbioru końcowego i zostały uznane przez powódkę, gdyż zobowiązała się do ich poprawienia. Niemniej jednak ich nie usunęła.

Przy tak określonym stanowisku strony pozwanej oraz poczynionych w toku postępowania okolicznościach faktycznych, żądanie powódki nie zasługiwało na uwzględnienie wobec istniejących wad wykonanego dzieła. Sąd Okręgowy jedynie rozważał kwestię obniżenia ceny i stwierdził, że obniżone wynagrodzenie powinno pozostawać w takiej proporcji do wynagrodzenia wynikającego z umowy, w jakiej wartość rzeczy z wadą pozostaje do wartości rzeczy bez wady, czyli w niniejszej sprawie stanowią ją poniesione koszty naprawy w kwocie 14.279,64 zł. Tym samym skoro roszczenie powoda było niższe aniżeli wysokość kosztów naprawy, zasadnie podlegało ono oddaleniu.

Z tych względów apelacja podlegała oddaleniu po myśli art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono po myśli art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 98 § 3 k.p.c. uznając stronę pozwaną za wygrywającą w całości, a to wobec oddalenia apelacji powoda w całości, jak również stwierdzając brak podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c.

Koszty te ustalono przy uwzględnieniu § 2 pkt 5 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 poz. 1800 z późniejszymi zmianami).

SSO Andrzej Dyrda